

Handläggare: Lars Lindgren
Tfn: 08-508 18 250

Till
Farsta stadsdelsnämnd

Remissvar angående ”Redovisning av uppdrag om schabloniserat resursfördelningssystem för elever med fysiska funktionsnedsättningar

Förslag till beslut:

1. Farsta stadsdelsnämnd beslutar att som svar på remissen överlämna och åberopa stadsdelsförvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Birgitta Berg
t.f. stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Utbildningsnämnden fick i stadens budget för 2004 i uppdrag att i samråd med kommunstyrelsen utreda förutsättningarna för att införa schabloner för grundskoleverksamheten för elever med fysiska funktionsnedsättningar (hörselskador och rörelsehinder) i de s.k. FH-klasserna i Alviks-, Skanskvarns- och Österholmsskolan. Även Manillaskolans förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg för stockholmselever berörs till viss del av utredningen. En förutsättning för utredningen är att ett förslag till nytt system inte får medföra ökade kostnader.

Möjligheter och förslag till ett schabloniserat resursfördelningssystem redovisas i utredningen liksom för- och nackdelar med detta mot bakgrund av att elevantalet är

mycket litet. Ett resonemang förs också kring andra frågor som hänger samman med ersättningsfrågan.

Förvaltningen anser att fördelarna med ett anslagsfinansierat resursfördelningssystem överväger och därmed bör bibehållas.

Ärendets beredning

Remissvaret har sammanställts inom avdelningen för förskola, skola, fritid och kultur efter diskussioner i rektorsgruppen.

Bakgrund

På tre skolor i Stockholm bedrivs en anpassad undervisning i särskilda undervisningsgrupper för elever med hörselskador respektive rörelsehinder. Dessa s.k. FH-klasser finns vid Alviks-, Skanskvarns- och Österholmsskolan. Finansieringen av verksamheten sker idag dels med ordinarie schablon för grundskola respektive skolbarnsomsorg och dels med särskilda anslag. Anslaget finns i utbildningsnämndens budget och fördelas mellan de tre skolorna via utbildningsförvaltningens avdelning för elevstöd. Eftersom skolorna har ett regionalt upptagningsområde, d.v.s. tar emot grundskoleelever med funktionsnedsättningar från hela länet, utgår också statsbidrag.

Ansvar och ett visst anslag för dessa verksamheter överfördes 2001 från respektive stadsdelsnämnd till utbildningsnämnden. I samband med övertagandet övergick också ansvaret för beslut om intagning till klasserna till utbildningsnämnden. Även ansvaret för förskoleklass och skolbarnsomsorg vid Manillaskolan övergick år 2001 till utbildningsnämnden.

Efterfrågan på platser i alla skolor med FH-klasser har ökat de senaste åren, vilket medfört att flera elever inte kunnat beredas plats i verksamheterna.

Antalet elever med funktionsnedsättning varierar kraftigt mellan de tre skolorna: Vårterminen 2004 uppgick elevantalet till följande:

	Totalt	Varav bokförda i Stockholm
Alviksskolan	135	55
Skanskvarnsskolan	41	21
Österholmsskolan	33	11

Elevgruppen är mycket heterogen och eleverna har mycket varierande behov. Vid ett schabloniserat ersättningssystem är det därför nödvändigt att hitta olika ersättningsnivåer som täcker kostnaderna, d.v.s. olika behovsgrupper som motsvarar olika ersättningsbelopp.

Med utgångspunkt från elevernas individuella behov, bedömer utbildningsförvaltningen att det för FH-klassernas elever finns behov av vardera tre behovsgrupper för elever med rörelsehinder respektive hörselnedsättning. Utbildningsförvaltningens förslag ser ut som följer:

Elever med rörelsehinder

- Behovsgrupp 1:
 - eleven har omvårdnads- och habiliteringsbehov (Assistent i många situationer)
 - eleven har behov av att gå i en liten undervisningsgrupp med fyra till sex elever under den största delen av dagen. Elevgruppen har två till tre assistenter.
 - eleven har litet behov av specialpedagogstöd utöver ovanstående
- Behovsgrupp 2:
 - eleven har stort omvårdnads- och habiliteringsbehov (Assistent i alla situationer)
 - eleven har behov av att gå i liten undervisningsgrupp med högst fyra elever under hela skoldagen. Elevgruppen har fyra assistenter
 - eleven har behov av enskild kommunikationsundervisning eller annat specialpedagogiskt stöd varje dag
- Behovsgrupp 3:
 - elevens behov bedöms individuellt

Elever med hörselskador (inkl. Manillaskolan)

Behovsgrupp 1:

- eleven har habiliteringsbehov
- eleven har behov av akustiskt anpassade lokaler och tekniska hjälpmedel
- eleven har behov av att gå i liten undervisningsgrupp med sex till åtta elever under den största delen av skoldagen
- eleven har litet behov av specialpedagogiskt stöd utöver ovanstående

Behovsgrupp 2:

- eleven har stort habiliteringsbehov och assistent i många situationer
- eleven har behov av teckenspråk i vissa undervisningssituationer

- eleven har behov av en liten undervisningsgrupp med fyra elever under den största delen av skoldagen
- eleven har behov av mycket talpedagogisk kompetens
- Behovsgrupp 3:
 - elevens behov bedöms individuellt

Endast enstaka elever har behov som avses i behovsgrupp 3.

En eventuell övergång till ett schabloniserat resursfördelningssystem bör, jämfört med dagens anslagssystem, innebära enklare rutiner, mindre administration och för skolan klarare principer för resursfördelningen.

En nackdel är att ett schabloniserat system blir oflexibelt med stora ekonomiska bortfall från skolan om en elev slutar. Med eleven följer ju schablonen.

Sådana elevfluktuationer är enklare att hantera i ett anslagsfinansierat system. Nackdelar med ett sådant kan vara att det är mer administrativt tungrovt och inte med automatik ger ökade intäkter vid en elevantalsökning. Premisserna för fördelningen till skolan blir oklarare än med schablonersättning med risk för brist på ekonomisk styrning.

Under arbetets gång med utarbetandet av ett förslag till ett nytt resursfördelningssystem, har det visat sig ofrånkomligt att även diskutera en del andra frågor som t.ex.

- Var ska ansvaret för FH-klasserna ligga ?
- Vart ska ansökningar skickas och besluten om intagning ligga ?
- Var ska beslut om placering i behovsgrupp och hantering av schabloner eller anslag ligga ?

Förvaltningens synpunkter

Resursfördelningssystemet

Förvaltningen anser att ett schabloniserat resursfördelningssystem för RH-klasserna riskerar att leda till alltför hastiga svängningar i intäkter vid förändrat elevantal. Detta leder i sin tur till minskat möjlighet till långsiktighet och kvalitet i planering av verksamheten.

Elevantalsförändringar kan hanteras bättre i ett anslagsfinansierat resursfördelningssystem. En centralt placerad person med hög specialkompetens och med god överblick och kännedom om de aktuella skolorna, dess elever och personalsituation,

kan göra en konkret bedömning om huruvida uppkomna elevantalsförändringar bör resultera i förändringar av anslaget. Det är inte alltid självklart åt något håll.

Att administrationen förs ut från central till lokal nivå, betyder inte att den upphör eller automatiskt blir mindre i sammantagen omfattning och kostnader.

Förvaltningens uppfattning är att det anslagsfinansierade systemet bör behållas.

Ansaret för FH-klasserna

Att flytta över ansaret för FH-klasserna till lokal nivå minskar överblicken över hela regionens behov. Möjligheterna att bygga upp och behålla en oberoende specialistkompetens minskar.

Förvaltningen anser att ansaret för FH-klasserna bör ligga kvar på en central enhet.

Ansökan och intagning till Alviksskolans respektive Skanskvarns- och Österholmsskolans FH-klasser

Ansökningar kommer idag från såväl föräldrar vars barn är bokförda i Stockholms stad som från föräldrar/barn från länets kommuner. En central hantering av ansökningar och intagningar, ger möjlighet till en bra överblick över skolorna och deras elevsituation.

Förvaltningen anser därför att ansökningar till FH-klasserna även fortsättningsvis ska administreras centralt, också för att få en enhetlig behandling och bedömning av dessa. Beslut om intagning bör ske i samråd med skolan.

Inplacering i behovsgrupp

Även i ett schabloniserat resursfördelningssystem kan en central hantering lätt kopplas ihop med beslut om behovsgrupp. Detta beslut bör enligt förvaltningens uppfattning definitivt ligga på central nivå. Det är inte lämpligt att den skola/stadsdel som tar emot eleven, också avgör vilken behovsgrupp eleven tillhör och därmed hur stor ersättning skolan/stadsdelen får.

Stockholm bör i detta sammanhang dra nytta av sin storlek och möjligheter att centralt besitta en hög kompetens för gemensamt bruk.

Bilaga: Tjänsteutlåtandet ”Redovisning av uppdrag om schabloniserat resursfördelningssystem för elever med fysiska funktionsnedsättningar”.